

בסוד המצוות

מצוות וריטואלים בספר הזוהר

בקבלת צפת ובחסידות

מצוות פרו ורבו

לְשֵׁם יְחִוּד קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא וְשְׂכִינְתֵיהּ (זו"ן = יאהדונהי)
בְּדַחֲלֵי וְרַחֲמֵי (יאההויהה) וְרַחֲמֵי וְדַחֲלֵי (איההויהה)
לְיַחְדָּא שְׁם אוֹת י וְאוֹת ה (או"א = אבא ואמא)
בְּאוֹת ו וְאוֹת ה (זו"ן = זכר ונקבה)
בְּיַחְדָּא שְׁלִים (יה"ה)

1.

בראשית א, כח: וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים: פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת הָאָרֶץ וְכַבְשֶׁהָ וּרְדוּ בְּדַגַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל חַיַּי הַרְמֵשֶׁת עַל הָאָרֶץ.
בראשית ט, א-ז: ז: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת נֹחַ וְאֶת בְּנָיו וַיֹּאמֶר לָהֶם פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת הָאָרֶץ... ו- שִׁפְף דָּם הָאָדָם בְּאָדָם דָּמוֹ: שִׁפְף כִּי בְּצַלֵּם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם. ז וְאֹתָם פְּרוּ וּרְבוּ שְׂרָצוּ בְּאָרֶץ וּרְבוּ בָהּ.

2. הרמב"ם, ספר המצוות עשה ריב:

שצונו לפרות ולרבות לכויין לקיום המין, והיא מצות פריה ורביה. והוא אמרו יתעלה 'ואתם פרו ורבו' (בראשית ט, ז).

3. הרמב"ם, משנה תורה, הלכות אישות פרק ו, ז:

לא יישא אדם עקרה, וזקנה, ואיילוניית, וקטנה שאינה ראויה לוולד, אלא אם כן קיים מצות פרייה ורבייה, או שהייתה לו אישה אחרת לפרות ולרבות ממנה.

4. משנה יבמות פרק ח:

ר' נתן אומר בית שמאי אומרים: שני בנים כבניו של משה שנאמר (דברי הימים א כג) 'ובני משה גרשום ואליעזר'.

בית הלל אומרים: זכר ונקבה שנאמר (בראשית ה): 'זכר ונקבה בראם'.

ר' נתן אומר בית שמאי אומרים זכר ונקבה ובית הלל אומרים או זכר או נקבה.

(ח"ב צ ע"א-ע"ב)

- 1 שנוי: בחמישה מאמרות אלה כלול הכל. בחמישה מאמרות אלה נגלפו חמישה אחרים, ודאי חמישה תוך חמישה. זה כיצד?
 "אנכי יי אלהיך" כנגד "לא תרצח", ששנינו: שניים אלה שמות כ. ב. שם. פסוק יג
 בכלל אחד נכללו, שמי שהורג ממעט דמותו וצלמו של קונו, בראשית ט. ו.
 5 שכתוב: "כי בצלם אלהים עשה את האדם", וכתוב: "ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם". יהזקאל א. כו.
 אמר רבי חייא, כתוב: "שפך דם האדם באדם דמו ישפך" וגו', מי ששופך דם כאילו מיעט דמות וצלם של מעלה, כלומר: בראשית ט. ו.
 לא מיעט דמות זו אלא דמות אחרת, משמע שכתוב: "שפך דם האדם באדם דמו ישפך" – באדם העליון מגיע פגם זה מן הדם ששפך. מה הטעם? משום: "כי בצלם אלהים עשה את האדם". ולפיכך זה בזה תלוי.
 "לא יהיה לך" כנגד "לא תנאף", שהרי משקר הוא בשמו של הקדוש ברוך הוא, שנרשם באדם: ובזה כמה וכמה עוונות וגזרות וענשים תלויים, ומי שמשקר בזה – משקר במלך, בראשית ט. ו.
 שכתוב: "ביי בגדו כי בנים זרים ילדו", וכתוב: "לא תשתחוו להם ולא תעבדם", וזה בזה תלוי. הושע ה. ז. שמות כ. ה.
 * ילא יהיה לך אלהים אחרים על פניו.

5. תוספתא יבמות ח, ז (מהד' ליברמן עמ' 26):

רבי עקיבא אומר: כל השופך דמים הרי זה מבטל [את ה] דמות שניא' (בראשית ט:ו) שופך דם האדם באדם דמו ישפך [כי בצלם אלהים עשה את האדם]
 ר' [א]לעזר עזריה אומר: כל שאינו עוסק בפריה ורביה מבטל את הדמות שנאמר 'כי בצלם אלהים עשה את האדם' ואתם פרו ורבו וגו'.
 ר' יוחנן משום ר' מאיר: אין מוכרים ספר תורה אלא ללמוד תורה ולישא אישה' - לא תוהו בראה לשבת יצרה'

6. בבלי כתובות ז ע"ב- ח ע"א (ברכת חתנים):

אשר יצר את האדם בצלמו בצלם דמות תבניתו והתקין לו (=לעצמו) ממנו בנין עדי עד ברוך אתה ה' יוצר האדם.

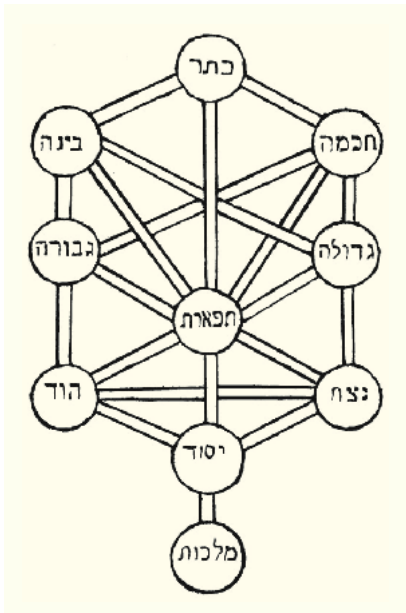
7. זוהר ח"א יב ע"ב:

מצוה ששית - להתעסק בפריה ורביה. שכל מי שמתעסק בפריה ורביה, גורם לנהר ההוא להיות נובע תמיד ולא יפסקו מימיו.
 והים מתמלא בכל הצדדים. ונשמות חדשות מתחדשות ויוצאות מאותו האילן, וצבאות רבים מתגדלים למעלה עם אותם הנשמות. זהו שכתוב (בראשית א): 'וישרצו המים שרץ נפש חיה'.
 זו ברית הקדש, הנהר ששופע ויוצא, והמים שלו מתרבים ושרצים שרץ והתרבות של נשמתו לחיה ההיא.

ובאותו הנשמות שנכנסות לחיה ההיא, יוצאים כמה עופות שפורחים וטסים בכל העולם. וכאשר הנשמה יוצאת אל העולם הזה, העוף ההוא שפורח ויוצא עם הנשמה הזו, מאותו העץ יוצא עמו. כמה יוצאים עם כל נשמה ונשמה שנים, אחד מימין ואחד משמאל. אם הוא זוכה - הם שומרים אותו, שבתוב (תהלים צא): 'כי מלאכיו יצוה לך'. ואם לא - הם מקטרגים עליו [...]. אמר לו, יפה אמרת, ומי שנמנע מפריה ורבייה, ככזול ממעיט את הדמות שכוללת את כל הדמיות, וגורם לאותו הנהר שאין שופעים מימיו, ופוגם את הברית הקדוש בכל הצדדים, ועליו כתוב) ישעיה (סו) 'ויצאו וראו בפרגי האנשים הפשעים בי'. בי ודאי- זה לגוף, ואין נשמתו נכנסת לפרגוד כלל, והוא נטרד מאותו העולם.

8. בראשית ב,י:

ונהי יצא מעדן להשקות את הגן ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים.

- 1. עדן
- 2. נהר
- 3. גן

9. דניאל ד':

חזיונות ראשי על משכבי: רואה הייתי - והנה אילן בתוף הארץ ורומו רב. (ח) גדל האילן וחסק ורומו יגיע לשמים ומראהו לסוף כל הארץ (ט) עפיו יפה ופריו רב, ומזון לכל בו. תחתיו תמצא צל חית השדה, ובענפיו תדרנה צפרי השמים, וממנו יזון כל בשר.

